

Food and health security in the Norwegian, Finnish and Russian border region: linking local industries, communities and socio-economic impacts



Murmansk County
Birth registry

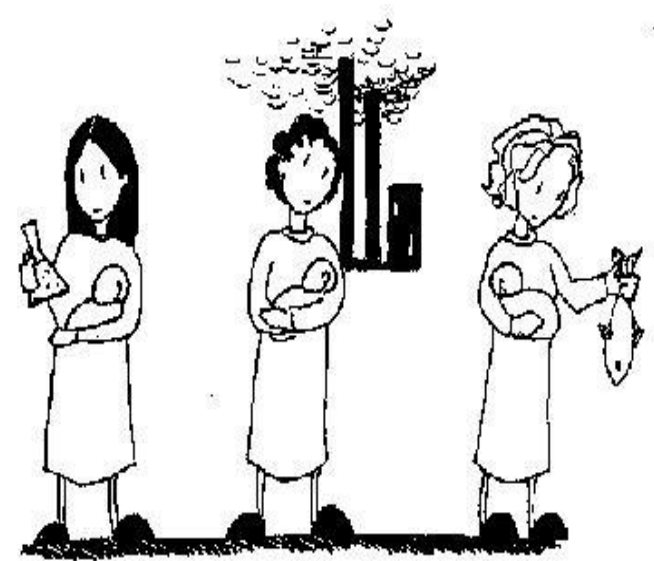
The Northwest Public Health
Researcher Center

Institute of the Industrial
Ecology Problems of the North



Mattrygghet: Vi ønsker å få vite:

- Er den lokale maten forurenset?
 - Vilt, fisk, bær
 - Naturvitenskapelig dokumentasjon
- Er folk bekymret for forurensing i lokal mat, og har dette påvirket konsumet av lokal mat?
 - I hvilken grad spiser folk denne typen mat? Og hvem er de?
 - Sammenheng med sosiale og fysiske aspekter, friluftsliv
 - Spørreundersøkelsen gir svar



Risikoppfatning

Resultater basert på spørreundersøkelser i de tre landene

Antall som har fylt ut spørreskjema:

- Sør-Varanger: 342 (befolkning 10090)
- Inari i Finland: 293 (befolkning 6850)
- Pechenga district i Russland: 403 (befolkning 38452)

Spørreundersøkelsen omhandler blant annet risiko-oppfatning, konsum av lokal mat, friluftaktiviteter, informasjonskilder og tillit til informasjonen, kunnskap om forurensningskilder og miljøgifter, hvem som er ansvarlig, og kostholdsendringer.

Neste bilde viser forskningsspørsmålene våre. Vi har omfattende informasjon, og her vil vi presentere noe av det vi har funnet ut så langt.

Forsknings spørsmål

For alle spørsmålene er det interessant å sammenligne mellom forskjellige grupper i befolkningen, og mellom land. **Grønn skrift – de forskningsspørsmålene vi tar med i denne presentasjonen.**

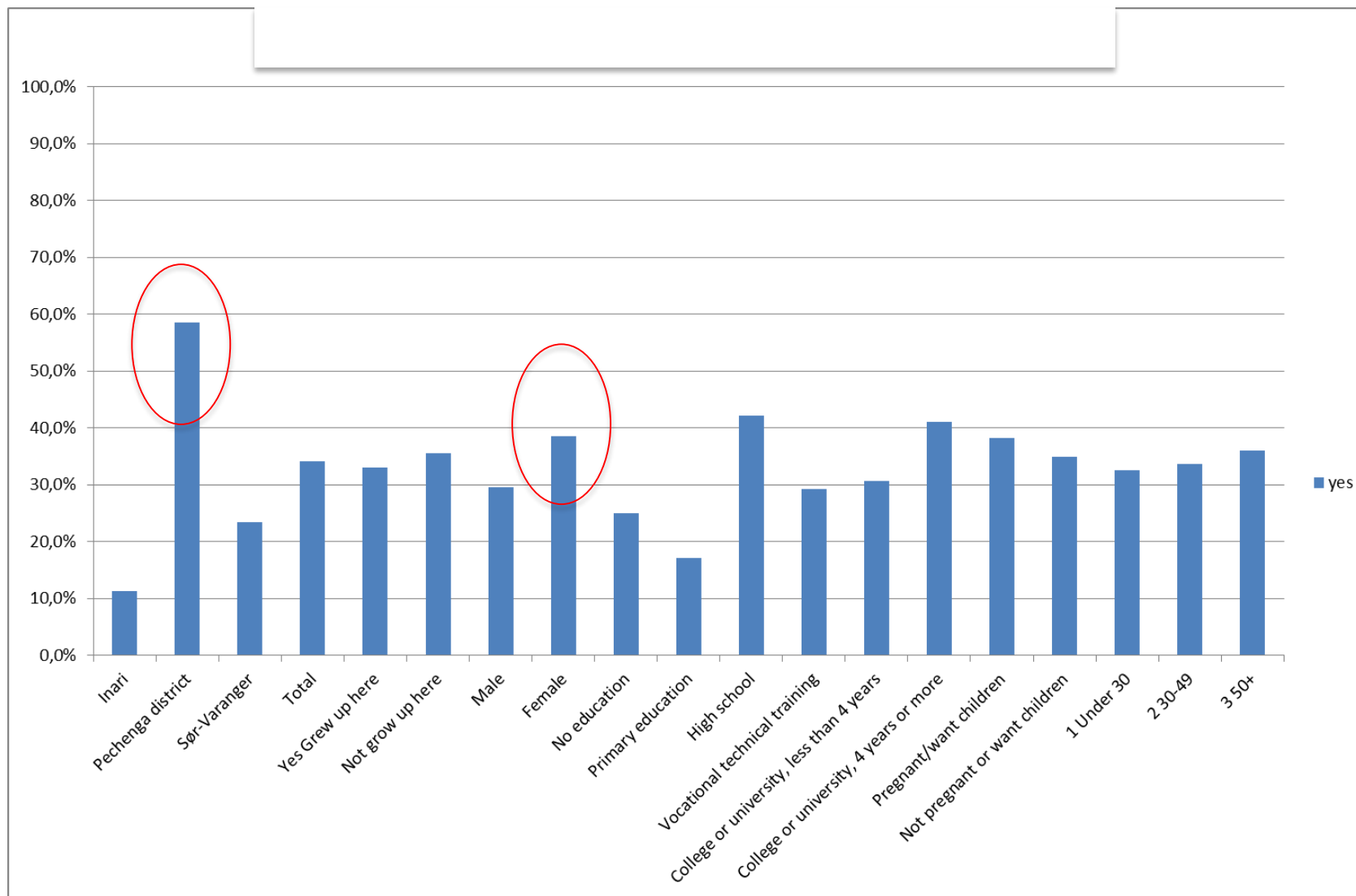
1. **Er folk bekymret for miljøgifter i maten og de helserisikoene de kan medføre? (Spørsmål 14, 11, 12, 10, 9, 8, 18, 23-29 i undersøkelsen) (og hvordan de varierer mellom land, grupper i befolkningen – for eksempel alder, kjønn, utdanning, med barn, gravide, hvor lenge de har bodd i kommune, yrke)**
2. Hvordan er befolkningens konsum av lokal mat og vann? 19-23
3. Friluftaktiviteter? 6
4. Er det en sammenheng mellom folks bekymring og hvordan de bruker lokal mat og friluftaktiviteter? 16, (1) above + 19-23 + 6
5. **Hvilke informasjonskilder har vært brukt? 31**
6. **Stoler folk på informasjon fra myndighetene? 32-33**
7. Har folks risikooppfatning noe å si for om de ønsker at deres egne barn skal vokse opp i kommunen? 7 + (1) above
8. **Hva tror folk er hovedkildene for forurensning i deres kommune? 13**
9. Hvem oppfatter folk er ansvarlig for å redusere risikoene? 15
10. Er det en sammenheng mellom folks oppfatning av forurensningskilder og hvem de synes er ansvarlige for å redusere forurensningsrisikoen? 13+15
11. Er folks oppfatninger av eller kunnskap om forurensningssituasjonen og risikoer i samsvar med ekspertkunnskapen? (Krever risikovurdering av naturviterne)? 12, 13,8-11
 - a) Fordeling i befolkningen – inkl matkonsum og familiestatus, og lokalitet
 - b) Sammenheng med informasjonskilder?
12. **Har folk lagt merke til kostholdsråd i kommunen sin? (Det må ses i sammenheng med informasjon om tidligere utstedt kostholdsråd i kommunen)? 34**
 - a) **How did they learn about it? 35**
 - b) **Did they remember (correctly) what it was about? 36**
 - c) **Did they follow the advice? 37, 38**
13. **Oppfatter folk at de har nok informasjon om lokal forurensning? 30**

Er du bekymret for miljøforurensning?

Kan deles opp i mange undergrupper. Her viser noen som utpeker seg



Prøver du å unngå visse typer lokal mat pga forurensning?



Oppsummerende om risiko-oppfatning

- Følgende grupper er mer bekymret:
 - Pechenga
 - Kvinner
 - Høyere utdannelse
- Generelt er folk mer bekymret for forurensning av naturen og økosystemet enn for forurensning av lokale matkilder
- Gjennomgående uklart skille mellom:
 - De som har vokst opp i kommunene vs. innflyttere
 - Gravide / vil ha barn vs. ikke-gravide / vil ikke ha (flere) barn
 - Aldersgrupper

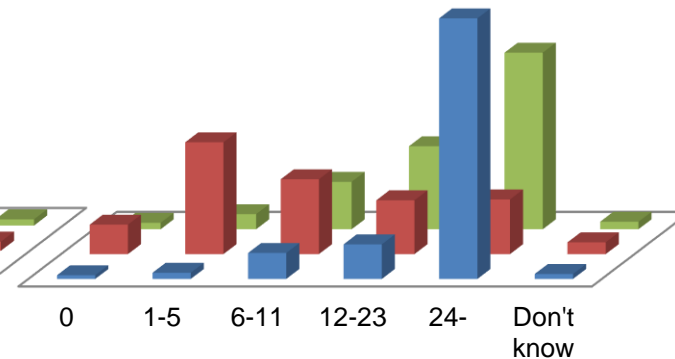
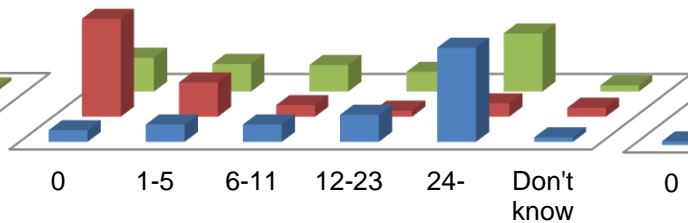
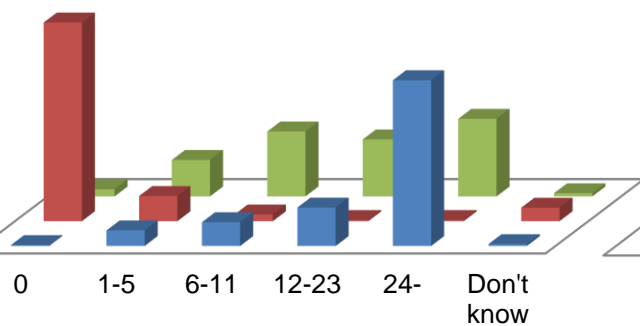
Hvor mange ganger årlig spiser du følgende typer lokalt dyrket eller fanget mat?

■ Pechenga
 ■ Sør-Varanger
 ■ Inari

Storvilt og reinsdyr

Grønnsaker

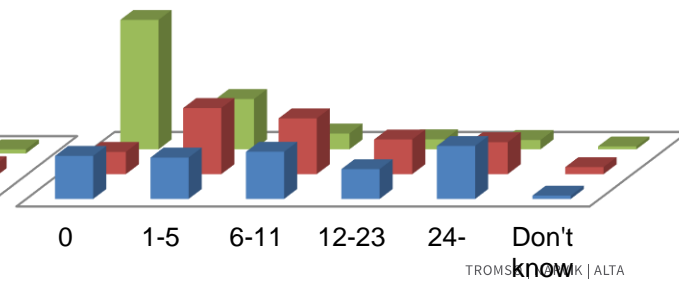
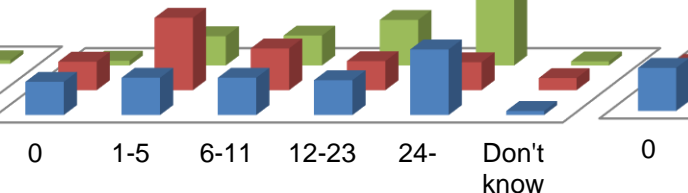
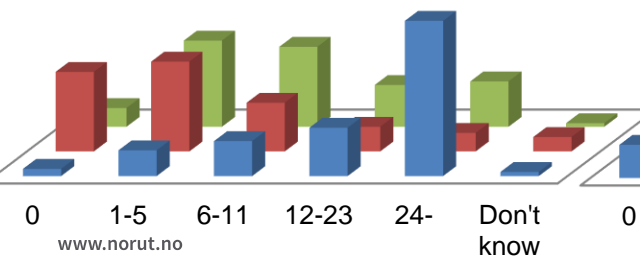
Bær



Ferskvannsfisk

Saltvannsfisk

Sopp



Frekvens av konsum av lokal mat

- Frekvens av konsum av lokal mat:

Inari >Sør-Varanger>> Pechenga area

Dataene indikerer blant annet at...:

- Forskjellene er tydelige når det gjelder storvilt, reinsdyr og ferskvannsfisk
 - Lokale grønnsaker og bær blir spist oftest i Inari og Sør-Varanger
- Utdanningsnivå ser ut til å påvirke lokalt matkonsum
 - Eldre spiser lokal mat oftere enn de yngre

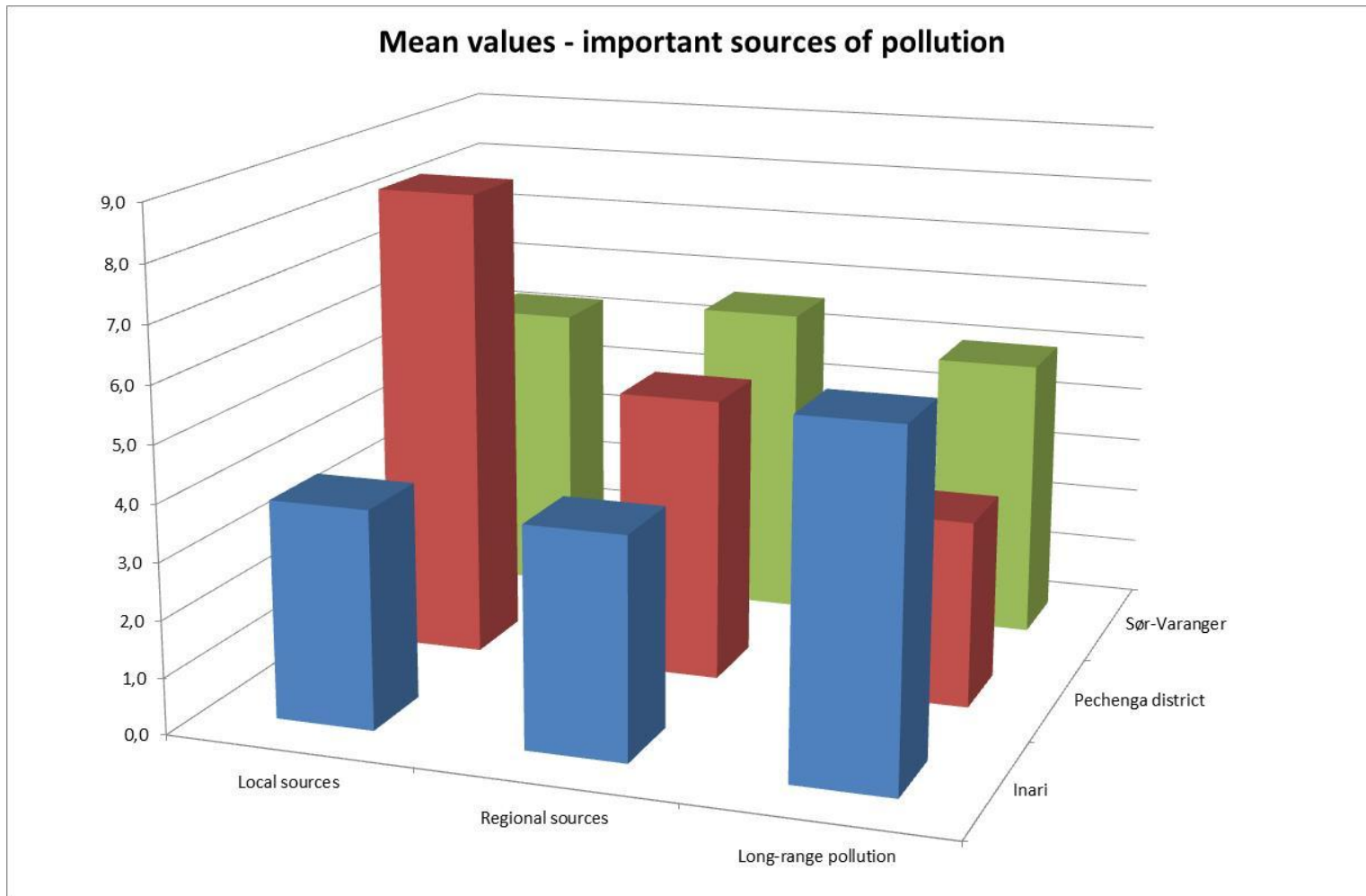
Informasjonskilder

- **Lokale media** er de viktigste informasjonskildene
- Folk med lav utdanning, yngre mennesker, og menn, hører mindre på media og myndigheter når det gjelder miljørelatert informasjon
- Innbyggere i Pechenga får mer informasjon fra næringslivet og nasjonale myndigheter enn i Inari og Sør-Varanger
- Folk i Sør-Varanger hører mindre enn andre grupper på media og lokale myndigheter.

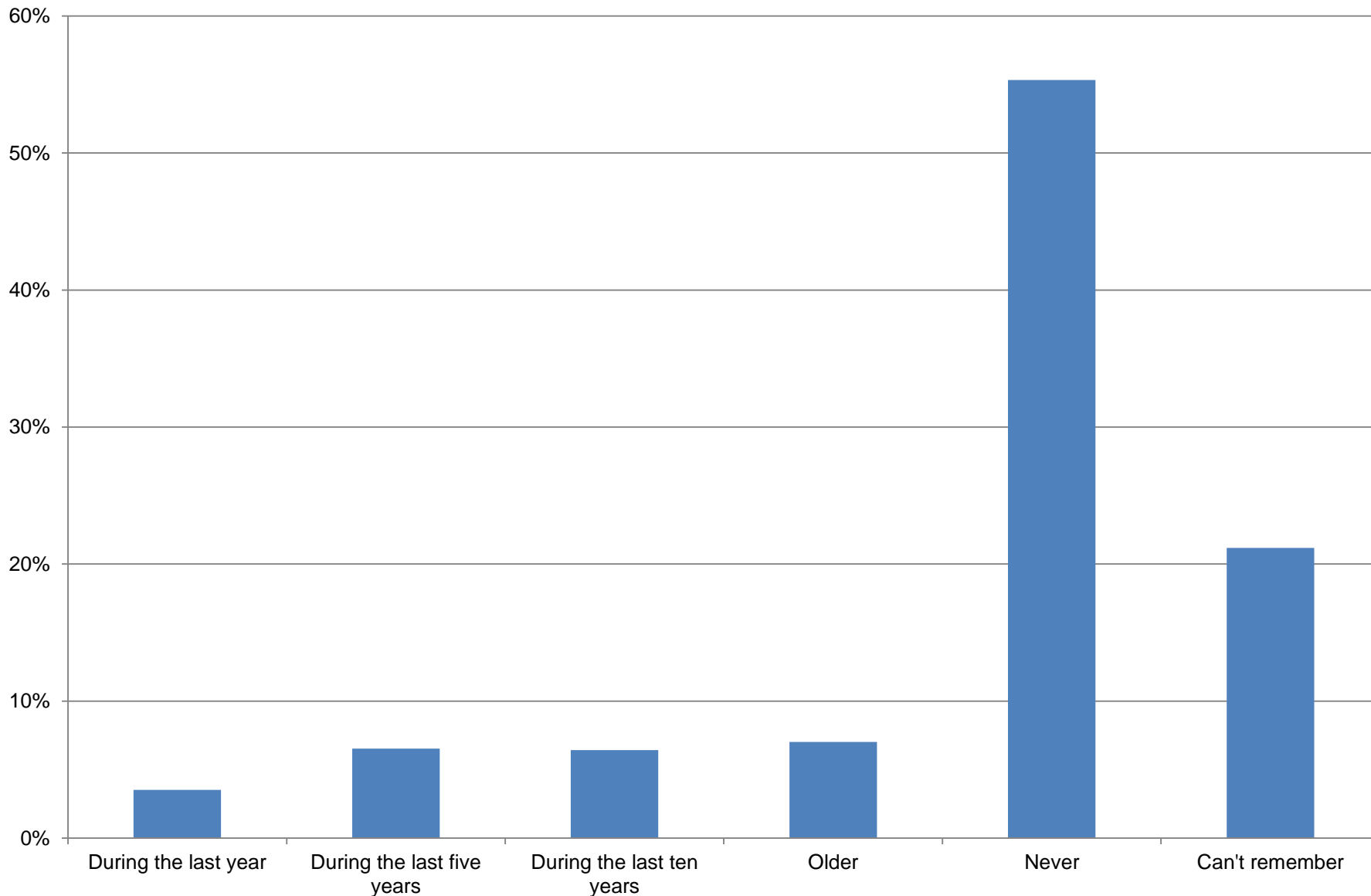
Tillit til informasjonskilder

- Folk stoler mest på lokale myndigheter, og tar i større grad deres informasjon på alvor
- Folk i Pechenga stoler lite på myndigheter på alle nivåer. De tar informasjon mindre på alvor sammenlignet med andre regioner
- Yngre mennesker har mindre tillitt til myndighetene
- Folk med lite utdanning har mindre tillitt til myndighetene, men de tar informasjon fra lokale og regionale myndigheter like mye på alvor som andre grupper

Hva oppfatter folk er de viktigste forurensningskildene i kommunen deres?



Har du endret kosthold etter å ha fått offentlig kostholdsrad pga. lokal forurensning?



Har folk lagt merke til kostholdsråd utstedt i kommunen sin?

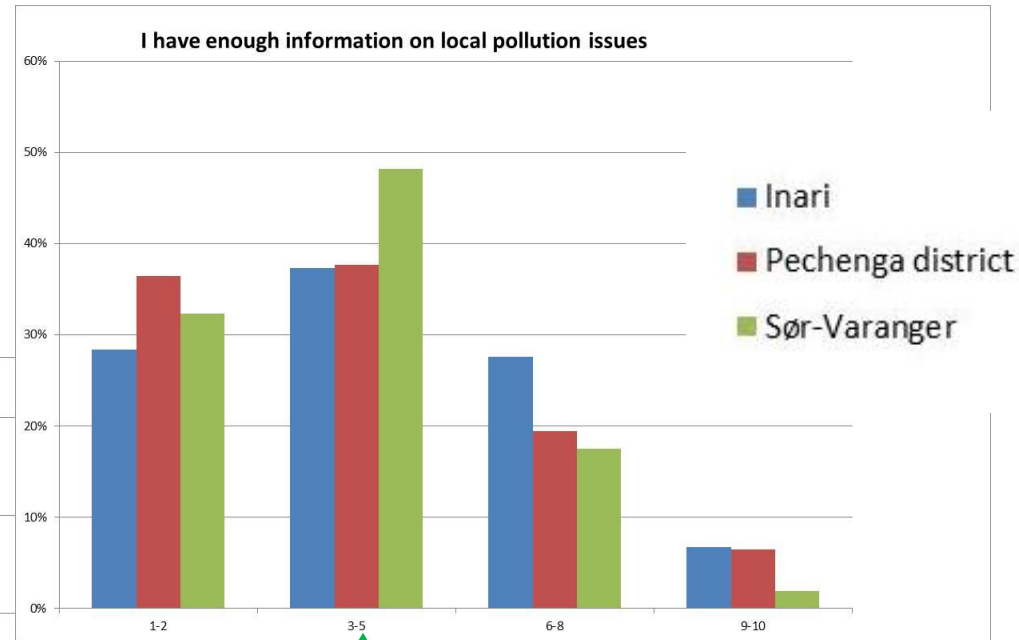
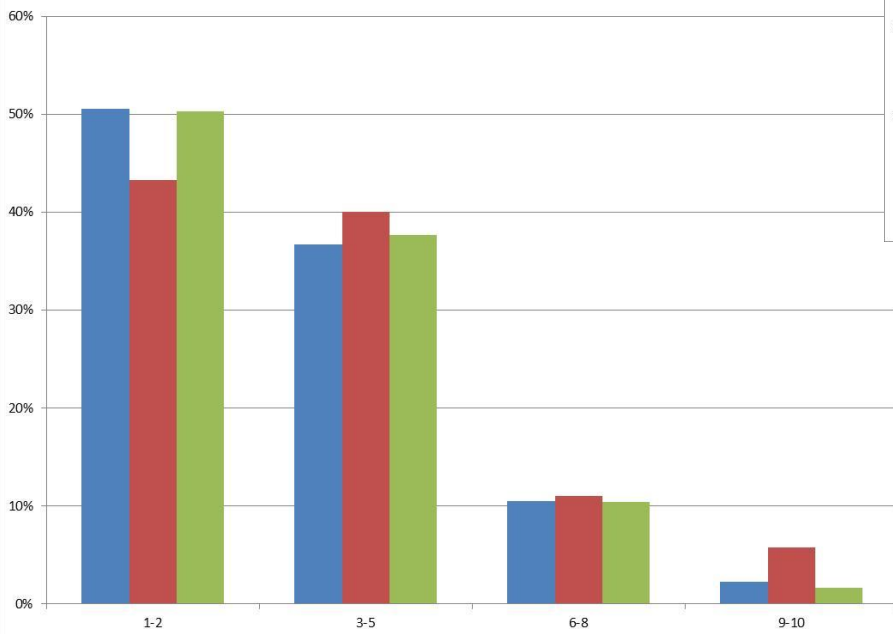
- 24% husker å ha endret kostholdet sitt etter utstedelse av offentlige kostholdsråd
 - Gravide var de som oftest gjorde kostholdsendringer det siste året
- Egne kontakter / vennekrets er viktig informasjonskilde for kostholdsråd
- Omtrent halvparten husker ikke hvilket råd de fikk
 - Folk i Sør-Varanger husker best! De husker oftere enn respondentene i Finland og Russland hva kostholdsrådet inneholdt

Synes folk at de har nok informasjon om lokal forurensning?

Flertallet ønsker større oppmerksomhet om lokal forurensning



There is too much attention to local pollution issues



Flertallet ønsker mer informasjon om lokal forurensning